EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 9

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

În nu ştiu care ţară,
în nu ştiu ce oraş
şi-n care ulicioară,
trăia un băieţaş.
Dar nu un oarecare
nevolnic şi sfios,
ci unul ca o floare,
grozav de arătos:
avea o neagră chică
şi patru dinţi de lapte
şi-un nas cât o mărgică
şi ani avea vreo șapte […].
Ştia perfect să scrie
uimindu-i pe băieţi:
făcea caligrafie
pe garduri, pe pereţi,
scria pe orice vrei
şi iscălea: MATEI. […]
Cu toate astea, Matei era veşnic supărat;
şedea mereu pe gânduri,
ursuz şi încruntat...
Şi ştiţi din ce pricină?
Părinţii lui spuneau
că n-ar fi el de vină,
că e născut să aibă
o fire visătoare
şi că va fi poet...
De fapt, el suferea
că nu era mai mare,
că prea creştea încet...
Măsura omenească
nu-l mulțumea defel:
ar fi dorit să crească
înalt, cât un castel […].
Dar ce putea să facă?
Era mărunt, şi pace! […]
Cangurul:
Sunt mare scamator.
Matei:
Ştii ce? Atuncea, iată,
un singur lucru-ţi cer:
ai auzit vreodată
de unul, Gulliver?
Cangurul:
Cum să nu!
Matei:
Ştii ce mi-ar plăcea mie?
Zău, dragă şoricel,
fă o scamatorie:
să cresc şi eu cât el.
Cangurul:
Păi nu-ţi aduci aminte că bietul Gulliver
nici n-a crescut, nici n-a scăzut,
ci a rămas ca la-nceput?
Matei:
Pe mine nu mă priveşte, şi gata! Eu altceva nu vreau. Iar dacă nu mă faci chiar mai înalt decât era Gulliver,
aduc, cu mâna mea,
o cuşcă grea, de fier,
şi te închid în ea.
Cangurul:
Vai, asta nu-i dreptate!
Păi orice scamator
ţi-ar spune că nu poate.
Ce, crezi că e uşor? […]
(Şi-n timp ce cangurul vorbeşte, Matei simte cum creşte, şi creşte, şi iar creşte, de parcă nu se mai opreşte…)

Aşa s-a pomenit Matei înalt cât o casă cu nouă etaje, iar cangurul, speriindu-se el însuşi de scamatoria care îi reuşise pe neaşteptate, a rupt-o la fugă, nu se ştie unde…

Cum s-a simţit Matei, la început, mai e nevoie să vă spun?
Cânta de fericire,
râdea ca un nebun
şi ţopăia-n neştire…
Dar încetul cu încetul şi-a mai venit în fire
şi-atunci s-a minunat
văzând în preajmă totul
mărunt, neînsemnat:
i se părea poiana
pitică, vai de ea,
stejarul o surcică
şi teiul o nuia…
Şi tot cugetând la micimea lumii faţă de măreaţa lui făptură
(aşa cum fac şi alţii
când cresc peste măsură),
i s-a urât să mai stea locului şi a pornit-o, haida-hai, cu paşii lui de-o poştă. Şi se bucura straşnic văzând că are atâta spor la mers
fiindcă avea picioare
gigantice, acum,
şi se simţea în stare
să facă orice drum.

Gellu Naum, *Cel mai mare Gulliver*

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

Textul 2

În câteva zile, așa credea Columb, ar trebui s-ajungă în India pe noul drum, în timp ce pe vechiul drum ar fi făcut trei luni. Le-a povestit tuturor despre planul său și toți au râs de el. Ce nebun! Dar el nu s-a lăsat. […] S-a adresat Spaniei, creată în anul 1479 prin unirea a două regate creștine […]. I s-au dat două corăbii proaste. Dacă se scufundă, s-au gândit ei, nu e mare pierdere. A treia corabie a fost închiriată.

Aşa a plecat pe ocean spre vest şi tot mai departe, tot mai spre vest, pentru a ajunge în Indiile Orientale. Pe 3 august 1492, a plecat din Spania. A trebuit să se oprească pe o insulă mult timp, ca să îşi repare corăbiile. Apoi a mers mai departe, tot mai departe, către vest. Şi tot nu reuşea să dea de India! Oamenii săi au devenit iniţial nerăbdători, apoi disperaţi. Voiau să se întoarcă. Cristofor Columb nu le spunea cât de departe erau în realitate de patria lor, ci îi mințea. Până la urmă, pe 11 octombrie 1492, la ora 2 noaptea, unul dintre tunurile de pe corăbiile sale a tras o salvă: pământ!

Columb era mândru şi fericit. India! Oamenii paşnici de pe mal erau, deci, indienii! Dar, de fapt, se înşelase: Columb nu se afla deloc în India, ci pe niște insule în apropiere de America. […] Adevărata Indie era încă foarte departe. Era mult mai departe decât distanța pe care o parcurseseră din Spania până acolo. Columb ar fi trebuit să navigheze cel puţin două luni, dar ar fi ajuns la capătul puterilor, şi oamenii săi la fel, fără să fi găsit adevărata Indie. Însă el se credea atunci în India şi a pus stăpânire pe ţară în numele regelui Spaniei. Mai târziu, în următoarele călătorii, continua să scrie mereu că ceea ce descoperise era India. Nu ar fi recunoscut niciodată că marea idee care îl fascinase era greşită. Că Pământul este mult mai mare decât şi-l imaginase el. Că pe uscat drumul spre India era mult mai scurt decât cel pe mare, peste tot Oceanul Atlantic şi Oceanul Indian. Voia să fie viceregele Indiei, ţara visurilor sale.

Începând cu acest an, 1492, când fantasticul aventurier Cristofor Columb a descoperit din greşeală America, pentru că aceasta se afla pur şi simplu în drumul său, începe epoca modernă. Este o dată şi mai întâmplătoare decât anul 476, când considerăm că începe Evul Mediu. Pentru că atunci se prăbuşise Imperiul Roman de Apus şi ultimul său împărat […], Romulus Augustulus. Dar în anul 1492 nu ştia nimeni, nici măcar Columb, că această călătorie avea să însemne mai mult decât tot aurul descoperit în Lumea Nouă.

Columb a fost primit cu pompă la întoarcerea sa în Spania, dar a plecat curând în alte călătorii, mânat de mândria şi de ambiţia sa, de lăcomie şi de felul său de a fi, care era atât de nesuferit, încât regele a pus să fie arestat, pe când era viceregе şi amiral, şi adus în lanţuri din Indiile de Vest. Chiar şi atunci când a reintrat în graţii şi a recăpătat apreciere şi bogăţie, Columb nu a putut și nici nu a vrut să uite o jignire așa de mare.

În prima călătorie cu vasele spaniole, Columb şi echipajul său nu au descoperit decât insule, cu o populaţie de indieni săraci, paşnici şi simpli. Singurul lucru care îi interesa pe aventurierii spanioli era să afle de unde aveau indienii podoabele de aur pe care le purtau unii dintre ei în nas. Indienii au arătat spre vest. Şi de-abia atunci spaniolii au ajuns în adevărata Americă. Pentru că asta căutau ei, o ţară plină de aur. Aveau nişte aşteptări incredibile şi credeau că vor găsi oraşe în care casele vor avea acoperişuri din aur. Spaniolii care sosiseră în ţările nedescoperite erau oameni sângeroşi, care plecaseră să cucerească aceste ţări pentru regele spaniol şi să le prade. […] Nicio aventură nu li se părea imposibilă.

adaptare după Ernst H. Gombrich, *O scurtă istorie a lumii*,
traducere din germană de Adriana Ionescu

A.

1. Notează două trăsături ale lui Matei, identificate în textul 1. **2 puncte**

_____

_____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Privind de sus, lui Matei i se pare că teiul este
   a) cât o casă.
   b) cât o nuia.
   c) cât o mărgică.
   d) cât un castel.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Marinarii zăresc ţărmul Americii în
a) 476.
b) 1492.
c) 1493.
d) 1479.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
În fragmentul extras din *Cel mai mare Gulliver* de Gellu Naum se evidențiază
a) bucuria de a descoperi lumea animalelor.
b) dorinţa unui copil de a crește repede.
c) pasiunea pentru desen, caligrafie, pictură.
d) plăcerea de a călători alături de eroii preferaţi.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Părinţii lui Matei cred că băiatul are o fire de poet.		
Cangurul îi spune băiatului că Gulliver şi-a păstrat mereu aceeaşi înălţime.		
Matei este fericit, fiindcă are o mână de fier.		
Pentru călătoria sa, Columb a închiriat trei corăbii.		
Din orgoliu, Columb scrie că teritoriul descoperit era India.		
Drumul spre India presupune traversarea a două oceane.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „*Cangurul:* Sunt mare scamator.
Matei: Ştii ce? Atuncea, iată,
un singur lucru-ţi cer:
ai auzit vreodată
de unul, Gulliver?”

_____

_____

b) „A trebuit să se oprească pe o insulă mult timp, ca să îşi repare corăbiile. Apoi a mers mai departe, tot mai departe, către vest. Şi tot nu reuşea să dea de India!”

_____

_____

_____

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte. **6 puncte**

8. Crezi că Matei a regretat că i s-a îndeplinit dorința? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

9. Asociază fragmentul din *Cel mai mare Gulliver* de Gellu Naum cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:
   a) ne-aș-tep-ta-te, fas-ci-na-se.
   b) nea-ștep-ta-te, fas-ci-na-se.
   c) ne-aș-tep-ta-te, fa-sci-na-se.
   d) nea-ștep-ta-te, fa-sci-na-se.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
   a) „altceva”, „ulicioară”.
   b) „departe”, „băiețaș”.
   c) „nedescoperite”, „decât”.
   d) „niciodată”, „orice”.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐ .

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

3. Rescrie enunțul „Ce, crezi că e ușor?”, înlocuind cu un sinonim cuvântul „crezi” și cu un antonim cuvântul „ușor”. **4 puncte**

4. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe aflate la moduri diferite, pe care le vei preciza: „*Matei*: Ştii ce mi-ar plăcea mie? / Zău, dragă şoricel, / fă o scamatorie: / să cresc şi eu cât el.”. **6 puncte**

5. Transcrie propoziţiile subordonate din fraza următoare, precizând felul lor: „Aveau nişte aşteptări incredibile şi credeau că vor găsi oraşe în care casele vor avea acoperişuri din aur”. **6 puncte**

6. Alcătuiește o propoziție afirmativă, în care adjectivul „fericit” să fie la superlativ relativ de superioritate (a) și o propoziție negativă, în care substantivul „Columb” să aibă funcția sintactică de atribut (b). **6 puncte**

(a)

(b)

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

7. Enunțurile următoare reprezintă visul unui navigator. Rescrie-le, corectând greșelile de orice natură.
6 puncte

Se făcea că, la capătul mări acelea, ar găsi doisprezece vapoare ale căror traseie rămâneau misterioase. I-ar fi plăcut să fii călătorit pe acestea și să descopere comori ne mai văzute.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Imaginează-ți că tocmai ți s-a îndeplinit o dorință.
Scrie o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți dorința și modul în care ți s-a îndeplinit, incluzând o secvență narativă și una descriptivă. Data redactării jurnalului este 10 mai 2021.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

Subiect descărcat de pe bacplus.ro

Subiect descărcat de pe bacplus.ro